

Větrné kolo ve Višňovém.

Nikdo z nás si neumí představit naše Višňové bez větrného kola řečeno " větráku".

Mnozí z nás ale neví, že náš "větrák" je nemovitá kulturní památka, zapsaná v Seznamu kulturních památek pod číslem 7120 v r. 1993.

Na Moravě jsou větrná kola dvě - ve Višňovém a ve Vedrovicích.

Višňovské větrné kolo je zapsáno takto:

Nemovitá kulturní památka.

Název: Větrné kolo větrákovitého typu- dvojité kormidlo, stožár kovový, příhradová konstrukce.

Jedná se o chráněnou technickou památku ve státním seznamu kulturních památek /1993/. Větrná turbína byla pohonným zdrojem čerpadla pitné vody do obecního rezervoáru, ze kterého byl vodovodem zásobován celý místní velkostatek a okolní domy.

Správce velkostatku tehdejšího majitele hraběte Ferdinanda Spiegla -Diesenberga nechal kolo postavit roku 1910 u vídeňské filiálky dráž-
ďanské továrny Rudolfa Braunse "Herkules".

Od doby montáže až do první poloviny 40.let 20. století větrná turbína pracovala samostatně, poté fungovala společně s elektromotorem až do r. 1948, kdy došlo ke končnému zastavení provozu. Obec větrné kolo rekonstruovala ve druhé polovině devadesátých let minulého století.

Technické parametry:

Větrné kolo - 16 plechových lopatek uložených ve dvojitém prstenci /2 obruče z úhlového železa/, prstenec lopatek nesen 6 dvojitými výztuhami upevněnými ve středovém kloubovém držáku s ložisky pro osu kola; na kloubový držák uchyceno kormidlo, dvě ploutve; tyčový držák kormidla možno na kloubu otočit o 90° a tím zastavit provoz kola /na-
točit je hranou lopatek ke směru větru/.

Stožár - Ocelová příhradová konstrukce o čtvercové základně; jejím středem až po středový držák osou konstrukce prochází trubka táhla pro vodní čerpadlo. Oproti konstrukci větrného kola ve Vedrovicích toto táhlo nemá vodící kladky, nýbrž klzná kluzná ložiska z trubek většího průměru.

Několik informací o větrném vodovodním kole ve Vedrovicích.

V této obci, nedaleko Mor. Krumlova, stojí též větrné kolo- zajímavá památka, též také v Seznamu kulturních památek. Stožár, na kterém se kolo točilo, byl vztyčen v r. 1912 - 1914. Na stavbu se složili místní sedláci. Celý systém sloužil k čerpání vody, která byla dodávána do jedné třetiny obce. Kolo je na stožáru ve výšce 22 metrů a točí se po větru. Kolo nebylo v provozu od 50.let 20. století.

Od té doby bylo vystaveno povětrnostním vlivům a korozi a již se neotáčelo. Před několika lety bylo poškozeno vichřicí a sejmuto ze stožáru jeřáby, kvůli bezpečnosti. Původní kolo je uloženo v muzeu a na stožár byla dána replika- odlehčená verze.

Větrné kolo s vodním čerpadlem bylo vyrobeno moravskou firmou KUNZ v Hranicích na Moravě v letech 1912 - 1914.

Mimo využití energie větru, například v přímořských státech - v Holandsku, Dánsku, kde jsou "větrné mlýny", slouží nejen k získání energie, ale také i jako zajímavý turistický exponát.

Ve Vedrovicích je Muzeum a informační centrum s archeologickou expozicí, dále expozice starých zemědělských strojů a nářadí a pod. Muzeum je přístupné po celý rok.

Kontakt: Obec Vedrovice 67175 Vedrovice č.327

tel. 515 294 656 obecvedrovice@iol.cz

www.vedrovice.cz

červen 2013 Svoradová

Svoradová